

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Authoris proæmium, quomodo ad scribendū præsentem historiam
accesserit, & quòd post impii Iuliani interitum, cum hæreses paulisper
conquieussent, postea diaboli malignitas denuo fidem exagitauit. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

223

EVAGRII SCO-

LASTICI, EPIPHANENSIS

ET EX PRAEFECTIS ORIVNDI,

HISTORIAE ECCLESIASTICAE

Libri sex.

Authoris proæmrium, quomodo ad scribendū præsentem historiam accesserit, & quod post impii Iuliani interitum, cum hæreses paulisper congueissent, postea diaboli malignitas denuo fidem exagitauit. C A P. 1.

V S E B I V S cognomento Pamphilus, vir sane cum in alijs rebus differtissimus, tum in scribendo tantum pollens, ut possit lectores suorum librorum, & si non efficere perfectè Christianos, ita tamen persuadendo impellere, ut Christianam religionem lubentes colant, Eusebius, inquam, Sozomenus, Theodoritus, & Socrates, de clemetissimi nostri Seruatoris in mundū aduentu, de eius in cœlos ascensione, de rebus gestis apostolorum, de certaminibus à sanctis martyribus confectis, & si quid aliud factum sit, dignum commemoratione, vel secus, ad aliquam partē regni Theodosij literis accuratissime prodiderunt. Et quoniam ea, quae deinceps gesta sunt, illis videntur non multò inferiora, atq; hactenus nullo ordine cōmemorata sunt, quamuis ipse in eiusmodi rebus tractandis indisertus videar, tamē arbitror laborem in illis memoriæ prodendis à me poni, hocq; opus suscipi, inque eo, qui & pescatores singulari imbut sapientia, & linguam indisertam ita limauit, ut voces articulatim & distinctè possit exprimere, firmam spem collocari debere, ad eum plane finem, ut res gestas iam ob

Eo liuione

EVAGRII HISTORIAE

Iliuione intermortuas, quasi ad vitā denuo reuocare quē, sicquē animare oratione, & sempiternæ memoriae commendare, non modo ut quisque tum quid factum sit ad nostram usque ætatem, tum quo tempore, quove loco, tū quo modo, tum aduersum quos, tum denique à quibus, verū etiam ut nihil dignum memoria, præ languida & dissoluta inertia, obliuione, qua illi rei finitima est & vicina maxime, obruatur. Ibi igitur diuino adiutus auxilio, initium faciam scribendi, ubi illi scriptores, quos supra dixi, finem historiæ imposuerunt. Cum iam impia Iuliani crudelitas sanctorum martyrum sanguine satiata erat, & amens Arii furor vere doctrinæ quasi catenis in concilio Niceno fabricatis constrictus, & Eunomius ac Macedonius sacræ sancti spiritus virtute in Bosphoro acerbè exagitati, & Constantinopoli, vrbe in primis illustri fracti, debilitatiq; & sancta ecclesia fordes, quibus recens contaminata fuisse, deposuerat, eratq; ad pristinum decus restituta, & in vestitu deaurato circundata varietate, & amatori ac spōlo adornata, hostis probitatis dæmon, quia ista ferre non posset, peregrinum quoddam & monstrosum belli genus contrahens excitauit. Ac cum videret & cultū simulachrorū quasi pedibus conculcatum, & seruilem illam atque abiectā Arii infaniam penitus ab ecclesia depulsā, quanquam verebatur fidem apertè, vt hostis, oppugnare, præsertim à tota tam sanctis patribus roboratam firmeq; munitam (quippe in ea obsidenda multum amisisset virium) ex occulto tamē rem aggreditur, & rogatis quibusdam responsisq; excogitatis, errorē ad Iudaismum nouo more ac modo traducere studuit: neque intellectu miser inde se euictū & profligari iri. Quod autem antea unum sibi habuit aduersarium, iam idem ipsum reuereri & quodāmodo amplecti videbatur: quandoquidem non utrum ecclesiā à fide vniuersa detinere, sed utrum verbum aliquod in ea deprauare posset, in solens laborauit. Atque sèpenumero sua ipsius involutus malitia, etiam literam ad ipsum sensum & sententiā inuentam pertinentem immutare subdole molitus est. Ceterum quemadmodum sensum à lingua disiunxerit, quo hæc duæ res minimè velut uno consensu deum & sincere confiterentur, diuinisque efferrent laudibus, quin etiam quæratione ista-

Psal. 44

ratione istarum rerum vnaquaque gesta sit, & quem ad exitum peruerterit, suo loco explicabo: attexamque præterea, si quid aliud potero reperire, quod ab instituto videatus alienum, dignum tamen, quod historiæ mandetur: ibique finem scribendi faciā, vbi deo clementi ac propitio visum fuerit.

Quomodo Nestorius ex Anastacii discipuli sui disseratione, sanctam dei matrem, non deiparam, sed Christiparam vocatasse, reprehensus sit, qua de causa hereticus habitus est. Cap. II.

Quoniam Nestorius, qui lingua Deū oppugnauit, qui alterū cū Caipha cōtra filiū Dei coegit conciliū, qui blasphemiae officinā, in qua Christus denuo trucidat & diuēdit, instruxit, qui naturas illius (qui in ipsa cruce nos quidē, vt i scriptū est, oīno habuit confractum, neq; ve *Iean.19.* stem penitus textile à paricidis discissam) diuisit diremitque, vocem hanc, Deiparā, à multis lectis spectatisque partibus fabricatam repulit atque adeo reiecit, & vocē, Christiparā, ab se veteratorie effictam & cōflatā ei opposuit, seditionibusq; infinitis referens ecclesiā, atq; intestina ac ciuili sanguinis effusione repleuit, arbitror orationē mihi esse nō posse, cū ad historiā aprē appositeque contexendā, tum ad rationē ac via in ea ad finē vñq; progrediendum, si Christo oīm gubernatore opē ferēt, à nefaria istius impij Nestorij blasphemia exordium capiam. Cōcertatio in ecclesijs suscepta hīc habuit initiū. Anastasius quidā presbyter peruersa imbutus opinione, Iudaicorum dogmatū, quę tenebat Nestorius, acerrimus fautor, & ei ad episcopatum proficisciēti comes, vbi Nestorius cū Theodoro in vrbe Mopsoestia congressus, auditā illius doctrina à vera pietate descivit, Anastasius (inquā) vt à Theodolo in epistola quadā de hijs rebus scriptū est, in disputatione apud populum Christū sancte colentē, in Ecclesia Constantinopolitana habita, palā ausus est dicere: nemo Mariā deiparā vocet. Nā Maria, inquit, homo erat: atq; ab hoīe deus nasci non potest. Quę quidē verba cū populus Christo cōsecratus grauiter & acerbē ferret, & disputationē illā non sine causa haberet pro blasphemia, Nestorius istius blasphemiae

Ec 2 author